

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

الحمد لله رب العالمین نحمده و نستعینه و نستغفره و نتوکل علیه و نصلی و نسلم علی حبیبه و نجیبه و صفیه و خیرته فی خلقه حافظ سرّه و مبلّغ رسالاته بشیر رحمته و نذیر نعمته سیّدنا و نبینا ابی القاسم المصطفی محمد و علی اله الأطیبین الأطهرین المنتجبین سیما بقیة الله فی الارضین و صلّ علی ائمّة المسلمین و حماة المستضعفین و هداة المؤمنین.

همه برادران و خواهران عزیز را که در این نماز پُرشکوه شرکت کرده‌اید و همچنین خودم را به حفظ تقوا و پرهیزگاری دعوت و توصیه می‌کنم؛ که هدف از روزه ماه رمضان که گذشت، بنا بر تصریح آیه قرآن، عبارت است از تقوا و افزایش این ذخیره معنوی در وجود انسان برای بهبود سعادت زندگی دنیا و آخرت.

زندگی هدیه خداوند به انسان است و هنر خوب زیستن البته باتقوا، هدیه انسان به خداوند است. خوب زیستن با خوش زیستن متفاوت است. آرامش با آسایش متفاوت است. در هر خوبی و عمل صالحی خوشی و آسایش هست ولی معلوم نیست در هر خوشی و آسایشی، خوبی باشد. در نگاه برخی از افراد زندگی مثل بستنی است، پیش از آنکه آب شود از آن لذت ببرید. بعضی فکر می‌کنند صبح تا شب باید بخندند و بپوشند و بخورند و شاد باشند. از هر وسیله‌ای استفاده کنیم، به هر صورتی. معمولا خسته و دلزده می شویم یا بعد از مدتی یک افسردگی خاصی پیدا می‌کنیم. چون اسباب شادی برایشان تکراری است. یکنواخت است اما خوب بودن خیلی متفاوت است. در خوب بودن و اهل تقوا بودن انسانیت خودمان را حفظ می‌کنیم. عبودیت و بندگی مان را حفظ می‌کنیم و هرچه جلو می‌روی نشاطش بیشتر است. افرادی که دوره جوانی و میانسالی خوبی داشتند، ببینید در دوره کهنسالی چقدر نشاط دارند و نورانی هستند. این خوب زیستن است.

حکایت زندگی مثل بستن دکمه‌های پیراهن است. اگر اولی را اشتباه بستی، تا آخر می‌روی و بدبختانه تا به آخر نرسی نمی‌فهمی اشتباه کردی! در سن ۶۰ سالگی وقتی نگاه به گذشته می‌کنی می‌بینی سرزمین سوخته است ولی گاهی می‌فهمی و متوجه می‌شوی.

همه سه حالت داریم. الآن هستیم ولی در گذشته زندگی می‌کنیم افسردگی می‌گیریم. فقط حسرت می‌خوریم. الآن در آینده زندگی می‌کنیم، اضطراب داریم. الآن در الآن نشاط داریم. فقط مؤمنان نشاط واقعی دارند. دل شاد است چون اتصال و توکل دارد. یکی از نتایج خوب زیستن آرزوهای خوب است. آرزوهایی که چهارچوب دارد. لطمه به انسانیت نمی‌زند. لطمه به ابدیت نمی‌زند. زیاده خواهی نیست. در مسیر بندگی انسان یک سلسله آرزوهایی داشته باشد.

جمعی از علمای تراز اول جمع بودند. یک صاحب سلیقه‌ای گفت: حضرات علما که دور هم هستند، اگر یک آرزوی برآورده شده داشته باشند، از خدا چه می‌خواهند؟ هرچه از دهان ما خارج شد، این تراز شخصیتی ماست. گاهی کوتاه می‌خواهیم. گاهی بلند و ابدی می‌خواهیم. خیلی تفاوت هست. هرکدام سخنی فرمودند. یکی از بزرگان فرمود: من علم می‌خواهم. هرکسی سؤال کرد جواب بدهم. دیگری گفت: تقوا می‌خواهم. نوبت به بزرگی رسید. فرمود: اگر من یک دعای مستجاب داشته باشم، از خدا عاقبت بخیری می‌خواهم! والعاقبه للمتقين.

اگر صبح به صبح یک ثانیه در مورد عاقبت بخیری تأمل کنیم، نود درصد افعال و افکار ما عوض می‌شود. «يَحْسَبُ أَنَّ مَالَهُ أَخْلَدَهُ» (همزه/۳) گمان می‌کنم مال ما را جاودان می‌کند. شهرت جاودان می‌کند. گفتند: علامه طباطبایی (ره) درس که تمام می‌شد، کتاب را می‌بستند، یک جمله به شاگردانش می‌گفتند. آقایان! ما برای ابدیت آفریده شدیم. تمام معارف دین در این جمله خلاصه می‌شود. چقدر انسان زلال و شفاف می‌شود. چرا مرتب تولید گناه کنم؟ تولید ویروس کنم؟ چرا این جا بروم؟ چرا؟ چرا؟ راحتی می‌شود. هیچ چیزی مثل این معارف به انسان نشاط نمی‌دهد.

بهترین آرزوها چیست؟ یکی از جوانان عالی زمان پیامبر اسلام حضرت محمد (ص) یک روز محضر رسول خدا شرفیاب شد. «یا رسول الله، علمنی عملاً» سؤال نشان دهنده شخصیت سؤال کننده است. یا رسول الله عملی به من یاد بده که:

۱- خدا مرا دوست داشته باشد و ۲- مردم هم. گاهی فرد مهمی آدم را می‌شناسد چه پزی می‌دهد. فلانی برای من بوق زد. کل هستی در دست کسی است که او مرا دوست دارد. ممکن است بعضی

بگویند: مورد اول را جا داشت به پیامبر بگوید. ولی مورد دوم، دوستی مردم به چه دردی می خورد؟ پیامبر راهکار دادند. معنایش این است که جایگاه اجتماعی می خواهیم. مردم هم ما را دوست داشته باشند. بعضیها اگر مجموع دارایی شان کم است ولی اعتبارشان زیاد است، رزقشان آن اعتبار است. امضاء، ایشان تلفن بزند ما انجام می دهیم. این رزق است! محبوب قلوب بودن خیلی مهم است.

۳- خدا مرا دوست داشته باشد و مردم هم دوست داشته باشند، وضع مالی ام هم خوب باشد.

وضع مالی بد باشد فایده ندارد. دستم پر باشد. پیامبر راهکار دادند. مال بسیار خوب است مخصوصاً برای افراد مذهبی! «وَإِنَّهُ لِحُبِّ الْخَيْرِ لَشَدِيدٌ» (عادیات/۸) انسان در نهادش نسبت به مال علاقه دارد. مال خیلی خوب است، فریادرسی می کند. ۴- خدا دوست داشته باشد، مردم هم مرا دوست داشته باشند. وضع مالی ام خوب باشد. ۵- عمرم هم طولانی باشد. عمرم طولانی نباشد فایده ندارد. عمرم طولانی شد و بدنم علیل و ذلیل باشد به درد نمی خورد. بدنم هم سالم باشد. ۶- بعد از مرگ فقط با شما محشور شوم. منشور زندگی انسان به صورت کامل نورانی این شش سیره است.

پیامبر شروع کرد پاسخ داد. فرمود: اگر می خواهی خدا تو را دوست داشته باشد دو کار بکن، خوف از خداوند داشته باش و تقوا داشته باش.

مگر نعوذ بالله خدا ترس دارد که از خدا بترسیم؟ نه! «وَ أَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ وَ نَهَى النَّفْسَ عَنِ الْهَوَىٰ فَيَٰنَ الْجَنَّةَ هِيَ الْمَأْوَىٰ» (نازعات/۴۰ و ۴۱) مثلاً کسی مدام بوق می زند. یک نفر با لباس معمولی، می گوید: بوق زن! می گوید من ماشین را با بوق خریدم. می خواهم بوق بزنم! این آقا دو دقیقه بعد با لباس فرم پلیس می آید. «وَ أَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ پَلیس»

مقام خدا چیست؟ ۱- شاهد است. می بیند. ۲- حاکم است. حکم می کند. ۳- مجازات می کند. در امور قضایی هر کدام از اینها جدا هستند. کسی که شاهد است می آید شهادت می دهد. یکی قاضی است. یکی مجری است. خداوند «وَ أَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ» است. خدا همه جا با ما هست. من تنهایی پشت کامپیوترم نشستم و در شبکه های مختلف هستم. همین که در ماه رمضان عطش بیداد می کند، در یخچال را باز می کنی و آب گوارا را می بینیم و در یخچال را می بندیم. این «وَ أَمَّا مَنْ

خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ» برای ما خیلی مفید است. کسی که اینچنین باشد، آسوده خاطر است. خداوند هم دوستش دارد چون به حرف گوش می‌دهد.

در گردنه‌ها مشخص می‌شود. اینجا لبه پرتگاه است. پرت می‌شود یا به سلامت رد می‌شود. مثل پیل صراط است! «وَأَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ وَنَهَى النَّفْسَ عَنِ الْهَوَىٰ»

بعضی‌ها هستند که در حرف زدن مراقب نیستند. «وَأَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ» را ندارند. در حرف زدن نمی‌ترسند! گاهی در درگیری‌ها بدترین کلمات را به کار می‌برند. حضرت علی می‌فرمایند: در درگیری‌های خیابانی پست‌ترین افراد کسانی هستند که برنده می‌شوند. حضرت این جمله را در مسجد کوفه گفتند. پیامبر فرمودند: بعضی‌ها هستند به اندازه یک کوه بلند ثواب دارند. نماز شب، انفاق، اطعام، کار خیر الی ماشاءالله! یک جمله از دهانش خارج شود پیامبر فرمودند: تمام حسناش آب می‌شود. کوه تهاّم! از آن طرف خانمی سالها با شوهرش زندگی می‌کند. یک لحظه می‌گوید: ما خیری از تو ندیدیم! تمام حسنات از بین می‌رود.

امام صادق فرمودند: ملعونٌ ملعونٌ ملعونٌ! سه بار فرمودند: خدا لعنتش کند. دور از رحمت خدا باشد کسی که تهمت بزند. «وَأَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ» به راحتی خیلی قضاوت می‌کنیم. گاهی تمام حسنات را با صاعقه گناه همه را آتش می‌زنند. لذا در روایت داریم «مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ» (انعام/۱۶۰)

بار ما شیشه‌ی تقوا و سفر دور و دراز *** کی سلامت بتوان برد به منزل بردن

باید ببری. این خوف می‌خواهد.

۲- پیامبر فرمودند: تقوا داشته باش. تقوا چیست؟ جایی که می‌دانی گناه می‌شود و ورود نمی‌کنی و وارد نمی‌شوی، تقوا است. جایی که احتمال می‌دهی این ضرر است. در خیابان می‌روم، در منزلی باز است. سرم را پایین بیاندازم. ممکن است یک صحنه‌ای ببینم، چرا یک نظر بکنم، این ضرر است. لذا در ماه رمضان امیرالمؤمنین پای منبر پیامبر، یک جمعه قبل از ماه مبارک فرمود: یا رسول الله! بهترین کار در ماه مبارک رمضان چیست؟ پیامبر فرمود: علی جان! «الْوَرَعُ عَنِ مَحَارِمِ اللَّهِ» ورع!

فکر گناه نکنیم. احتیاط! احتیاط! احتیاط را چرا احتیاط می‌گویند؟ انسان دیوار دور چشمش می‌کشد. دور گوشش بکشد. بیاید امشب دور هم خوش باشیم! ببخشید من نمی‌آیم. احتیاط! یعنی در درون، انسان یمه نسبت به گناه شود. نه فکر گناه، نه فعل گناه! یک جمله فوق العاده زیبایی حضرت عیسی دارند. فرمودند: برادرم موسی گفت: گناه نکنید، زنا نکنید. من می‌گویم: فکر گناه نکنید. فکر مثل اینکه بنده و شما تمیزیم اما از کنار سطل زباله عبور میکنیم. تا منزل رفتی، اولین سؤالی که می‌کنند این است که بوی بدی می‌دهی! این فکر گناه است. انسان می‌تواند به مرز عصمت برسد؟ بله. انسان می‌تواند فکر گناه و فعل گناه نکند؟ بله. ورودی‌ها ذهن و دیده بسته است. اگر می‌خواهی خدا دوستت داشته باشد، خوف از خدا و تقوا داشته باش. این تقوا باعث خویشتن داری و خویشتن یابی می‌شود. افرادی که تقوا دارند محبوب خدا هستند و در دنیا هم آرامش دارند.

چه کنیم به مرز عصمت و تقوا برسیم؟ امیرالمؤمنین در چهار کلمه فرمودند: «مِنَ الْعِصْمَةِ تَعَذُّرُ الْمَعَاصِي». می‌خواهید عصمت پیدا کنید؟ «حسناً» در درون بی میلی نسبت به گناه پیدا کنید. نه فکر، نه فعل گناه، ورودی‌های گناه را ببندید. دیدنی‌ها، شنیدنی‌ها، پوشیدنی‌ها! افرادی که نمی‌توانند خود را در محیط گناه آلود نگه دارند سعی کنند از آن محیط دور بمانند تا گناه برای آنها متعذر شود و البته ثواب ترک گناه را به نوعی خواهند داشت. عدم حضور در مجلس معصیت و لزوم هجرت از مناطقی که انسان را به هر حال آلوده گناه میکند ناظر به همین معناست.

روایت هست برای عزیزانی که عجله دارند برای اینکه وضع مالی‌شان زود خوب شود. جمله‌ای هست خداوند به دنیا می‌فرماید: «یا دنیا اخدمی من خدمنی و اتعبی من خدمک» افرادی که در کار اقتصادی هستند این جمله را بنویسند و صبح به صبح نگاه کنند، آرام می‌شوند. خداوند به دنیا می‌فرماید: «اخدمی من خدمنی» در خدمت کسی باش که در خدمت من است! ورشکسته نمی‌شود، دلشکسته و سرشکسته هم نمی‌شود. همیشه سربلند است و کم نمی‌آورد. «و اتعبی من خدمک» به زحمت بیانداز کسانی که صبح تا شب کاری به من ندارد. حرف پول و دلار و یورو است. کسانی را دیدیم که بعد از سی سال، در یک حادثه تمام از زندگی خارج می‌شود. به سی سال قبل برمی‌گردد. حاج آقای قرائتی چندین بار این مطلب را فرمودند. پدر ما ۳۵ سال در بازار کاشان

کاسب بود. پدر ما می‌گفت: من یک بازاری را ندیدم که خمس بدهد و ورشکسته شود! نماز اول وقت می‌خواند و مغازه را می‌بندد. خدا می‌رساند! ایشان فرمودند: پدرم ۳۵ سال در بازار کاشان صدای اذان را که می‌شنید برای نماز می‌رفت. خداوند توفیق داد ۳۵ هزار نمازخانه به دست من ایجاد شد! هرکسی می‌بیند می‌گوید: خدا پدر قرائتی را بیمارزد! این می‌ماند. «اخدمی من خدمتی و اتعبی من خدمک» یک هفته امتحان کنید. غش در معامله نکنیم. می‌بیند اصلاً نیاز نبود این مقدار هم خودش را به آب و آتش بزند. خداوند می‌رساند.

پروردگارا! تو را به حق اولیایت سوگند میدهم دل‌های ما را با ذکر خودت آشنا کن.

پروردگارا! محبت و عشق به خود را روزبه‌روز در دل ما مستحکم‌تر کن.

پروردگارا! کارهای خدایی را در چشم ما محبوب کن؛ دل ما را از اعمال شیطانی متنفر و دور کن.

پروردگارا! ما را در این روز رحمت و مغفرت، مورد رحمت و مغفرت خود قرار بده.

پروردگارا! پدر و مادر ما، گذشتگان و ذوالحقوق ما را مشمول رحمت و مغفرت خودت قرار بده.

پروردگارا! امت اسلام را عزیز و سربلند کن.

پروردگارا! همه‌ی گره‌هایی که در کار امت بزرگ اسلامی است، باز کن.

پروردگارا! دشمنان اسلام و مسلمین را مقهور و منکوب کن.

پروردگارا! قلب مقدس ولیعصر را از ما راضی و خشنود بفرما؛ ما را مشمول دعای خیر آن بزرگوار

قرار بده.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

قل هو الله احد. الله الصمد. لم یلد و لم یولد. و لم یکن له کفوا احد.